

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2004
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	17.07.2004
Avaldamismärge:	

Halduskoostöö seadus

Vastu võetud 29.01.2003
[RT I 2003, 20, 117](#)
jõustumine 01.07.2003

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
10.12.2003	RT I 2003, 82, 552	01.01.2004

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus määrab kindlaks füüsilistele ja juriidilistele isikutele riigi ja kohaliku omavalitsuse avaliku halduse ülesannete (edaspidi *haldusülesannete*) iseseisvaks täitmiseks volitamise tingimused ja korra ning haldusorganite vahelise ametiabi osutamise alused ja korra.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata, kui haldusakti alusel haldusülesande täitmiseks volitamise otsustamisel puudub haldusorganil kaalutusõigus.

§ 2. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

Halduslepingule, mille ese on riigi ja kohaliku omavalitsuse haldusülesannete täitmiseks volitamine, kohaldatakse haldusmenetluse seadust (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375), arvestades käesoleva seaduse erisusi.

2. peatükk HALDUSÜLESANNETE TÄITMISEKS VOLITAMINE

1. jagu Üldsätted

§ 3. Haldusülesande täitmiseks volitamine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku, eraõigusliku juriidilise isiku (edaspidi käesolevas jaos *juriidiline isik*) või füüsilise isiku võib volitada riigi haldusülesannet täitma seadusega, seaduse alusel antud haldusaktiga või seaduse alusel käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras sõlmitud halduslepinguga.

(2) Kohalik omavalitsus võib talle seadusega või selle alusel pandud haldusülesannet volitada juriidilist või füüsilist isikut täitma seaduse alusel antud haldusaktiga või seaduse alusel käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras sõlmitud halduslepinguga.

(3) Haldusülesande täitmine käesoleva seaduse tähenduses seisneb haldusülesannete täitmisel väljaspool töö-, teenistus- või muud alluvussuhet riigi või kohaliku omavalitsusega ning valitsusasutuse või valla või linna ametiasutuse või organi teostatavat teenistuslikku järelevalvet.

§ 4. Täidesaatva riigivõimu volitusi eeldava haldusülesande täitmiseks volitamine

Täidesaatva riigivõimu volitusi eeldava haldusülesande täitmiseks volitamist reguleeriv seadus näeb ette täidesaatva riigivõimu volituse sisu ja haldusülesande, haldusülesande täitmise üle riiklikku järelevalvet teostava asutuse või organi ning haldusülesande täitmise edasise korralduse juhul, kui haldusleping lõpetatakse ühepoolset või kui esineb muu põhjus, mis takistab juriidilisel või füüsilisel isikul jätkata haldusülesande edasist täitmist.

§ 5. Haldusülesande täitmiseks volitamise kaalutlused

(1) Juriidilise või füüsilise isiku võib volitada haldusülesannet täitma, kui:

- 1) haldusülesande täitmine juriidilise või füüsilise isiku poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande riigi või kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning järelevalveks tehtavaid kulutusi;
- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks korraldab enne haldusülesande täitmiseks volitamise otsustamist haldusülesande täitmist volitama õigustatud ametiisik või organ analüüsi koostamise, mis sisaldab täitmiseks volitamise tingimuste majanduslikke arvestusi ja riigile või kohalikule omavalitsusele kaasnevate kulutuste suurust, haldusülesande täitmise järjepidevuse ja kvaliteedi tagamise abinõusid ning haldusülesande täitmiseks volitamisest tingitud õiguslikku ja faktilist mõju isikutele, kelle suhtes täitmiseks volitatavat haldusülesannet täidetakse.

(3) Analüüs vormistatakse kirjalikult ning selle järeldused lisatakse haldusülesande täitmiseks volitamise otsusele. Analüüs avalikustatakse avaliku teabe seaduses (RT I 2000, 92, 597; 2002, 61, 375; 63, 387) sätestatud korras.

§ 6. Riigi haldusülesande täitmiseks volitamise pädevus

(1) Juriidilisele või füüsilisele isikule riigi haldusülesande täitmiseks volitamise otsustab haldusülesannet seni täitnud riigiasutuse põhimäärust kinnitama õigustatud ametiisik.

(2) Ministeeriumi, Riigikantselei või maavalitsuse pädevuses oleva haldusülesande täitmiseks volitamise otsustab Vabariigi Valitsus.

(3) Kui täitmiseks volitatava haldusülesande täitmine ei kuulu ühegi riigiasutuse seaduse või põhimäärusega ettenähtud ülesannete hulka, otsustab haldusülesande täitmiseks volitamise minister, kelle juhitava ministeeriumi valitsemisalasse haldusülesanne kuulub.

§ 7. Riigi haldusülesande täitmiseks volitamise otsus

Juriidilise või füüsilise isiku riigi haldusülesande täitmiseks volitamise otsuses esitatakse järgmised andmed:

- 1) volitatava kohaliku omavalitsuse üksuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku nimi või andmed selle kohta, kas haldusülesannet volitatakse täitma füüsilist või eraõiguslikku juriidilist isikut;
- 2) volitus pädevale ametiisikule halduslepingu sõlmimiseks, kui haldusülesande täitmiseks volitamise otsustab Vabariigi Valitsus.

§ 8. Riigi haldusülesande täitmiseks halduslepingu sõlmimise pädevus

Juriidilise või füüsilise isiku riigi haldusülesande täitmiseks volitamise halduslepingu sõlmib valitsusasutuse juht, kelle pädevuses on otsustada haldusülesande täitmiseks volitamine või keda on selleks volitanud Vabariigi Valitsus.

§ 9. Kohaliku omavalitsuse haldusülesande täitmiseks volitamise otsustamine

Kohaliku omavalitsuse haldusülesande täitmiseks volitamise otsustab volikogu, kes volitab halduslepingut sõlmima valla- või linnavalitsuse.

§ 10. Haldusülesande täitmiseks sõlmitava halduslepingu tingimused

Halduslepingus määratakse kindlaks:

- 1) halduslepingu pooled;
- 2) juriidilisele või füüsilisele isikule antav haldusülesanne;
- 3) haldusülesande täitmise rahastamise alused ja rahastamise ulatus, kui haldusülesande täitmist rahastatakse riigieelarvest või kohaliku omavalitsuse eelarvest;
- 4) juriidilise või füüsilise isiku võetavate tasude arvutamise alused ja piirmäärad, kui seaduses või kohaliku omavalitsuse õigusaktis on ette nähtud võimalus isikutelt, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse, tasu võtta;
- 5) haldusülesande täitmise üle järelevalvet teostav valitsusasutus või kohaliku omavalitsuse ametiasutus või organ;
- 6) füüsilisest isikust ettevõtja või juriidilise isiku kohustus esitada majandusaasta aruanne;

- 7) halduslepingu tähtaeg, kui haldusleping on tähtajaline;
- 8) halduslepingu lõpetamise alused ja kord, sealhulgas halduslepingu lõpetamisest etteteatamise tähtaeg, kui haldusleping lõpetatakse ühepoolseti;
- 9) järelevalveasutuse või -organi õigused ning juriidilise isiku ja füüsilise isiku kohustused halduslepingu lõpetamise korral haldusülesande täitmise järjepidevuse tagamiseks;
- 10) eraõigusliku juriidilise isiku või füüsilise isiku antavad tagatised halduslepingu täitmiseks ja nende sissenõudmist võimaldavad sätted;
- 11) seadusest tulenevad või haldusülesande täitmise korraldamiseks vajalikud muud tingimused.

§ 11. Riigi või kohaliku omavalitsuse poolt halduslepingu ühepoolse lõpetamise alused ja tingimused

- (1) Juriidilise või füüsilise isikuga haldusülesande täitmiseks sõlmitud lepingu võib ühepoolseti lõpetada, kui:
 - 1) juriidiline või füüsiline isik on halduslepingut või haldusülesande täitmist reguleerivat muud õigusakti rikkunud korduvalt või oluliselt ja see on põhjustanud olulise kahju kolmandale isikule või tema varale;
 - 2) haldusülesande täitmise üle järelevalvava asutuse või organi ettekirjutus on jäetud korduvalt täitmata;
 - 3) muul seaduses või halduslepingus sätestatud alusel.

(2) Halduslepingu lõpetamise käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud alusel otsustab juriidilise või füüsilise isikuga halduslepingu sõlminud ametiisik või organ.

(3) Halduslepingus eivõiette näha juriidilisele või füüsilisele isikule halduslepingu lõpetamisest tuleneva hüvitise maksmist, kui haldusleping lõpetatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud alusel.

2. jagu

Füüsilisele isikule ja eraõiguslikule juriidilisele isikule haldusülesande täitmiseks volitamine

§ 12. Haldusülesannet täitva füüsilise isiku ja eraõigusliku juriidilise isiku usaldusväärsus

(1) Kui füüsiline isik või eraõiguslik juriidiline isik (edaspidi käesolevas jaos *isik*) volitatakse täitma haldusülesannet, kontrollib volitamist otsustama õigustatud ametiisik või organ isiku usaldusväärst.

(2) Isiku usaldusväärst kinnitavad muu hulgas järgmised asjaolud:

- 1) tal on võimalik kasutada haldusülesannete täitmiseks vajaminevaid tehnilisi vahendeid, tal on nõutavate teadmiste ja oskustega töötajad ning muud eeldused ja kogemused volitatava haldusülesande täitmiseks;
- 2) tema suhtes ei ole algatatud likvideerimist ega pankrotimenetlust;
- 3) ei esine asjaolusid, mis võivad põhjustada tema püsiva maksejõuetuse või tema tegevuse lõpetamise;
- 4) tema kohta ei ole karistusandmeid karistusregistris;
- 5) ta ei ole oluliselt rikkunud temaga sõlmitud halduslepinguid või riigihanke teostamiseks sõlmitud hankelepinguid;
- 6) tal ei ole maksuvõlga, sealhulgas ajatatud maksuvõlga, ega lõivude, trahvide või sundkindlustuse maksete võlgnevust.

§ 13. Isikuga halduslepingu sõlmimise kord

(1) Isikuga haldusülesande täitmiseks volitamise halduslepingu sõlmimisel juhendatakse riigihangete seaduses (RT I 2000, 84, 534; 2001, 40, 224; 50, 284; 2002, 23, 131; 47, 297; 61, 375; 63, 387; 87, 505; 99, 577) teenuste tellimise hankelepingu sõlmimise tingimustest ja korrast, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(1¹) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata struktuuritoetuse seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud halduslepingute suhtes.

(2) Riigihanke teostamiseks ettenähtud kord kehtib käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel sõlmitava halduslepingu kohta, sõltumata halduslepingus ettenähtud haldusülesande täitmise tellimise maksumusest.

(3) Pakkujate kvalifitseerimisel on pakkumismenetluse korraldaja kohustatud kontrollima pakkujate vastavust käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud halduslepingu sõlmimisel tekkinud vaidluste lahendamisele ei kohaldata riigihangete seaduse §-sid 61–67.

[RT I 2003, 82, 552- jõust. 01.01.2004]

§ 14. Haldusülesande täitmine riigi või kohaliku omavalitsuse osalusega eraõigusliku juriidilise isiku kaudu

(1) Vabariigi Valitsuse otsusega volitatakse haldusülesanne täitmiseks riigi äriühingule, riigi sihtasutusele või äriühingule, milles riigil on enamusotsustusõigus.

(2) Kohaliku omavalitsuse volikogu otsusega volitatakse haldusülesanne täitmiseks äriühingule, mille ainus osanik või aktsionär on vastav kohalik omavalitsus või milles vastaval kohalikul omavalitsusel on enamusotsustusõigus, või sihtasutusele, mille ainuasutaja on vastav kohalik omavalitsus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikule haldusülesande täitmiseks volitamise halduslepingu sõlmimisele kohaldatakse riigihangete seaduse §-s 57 ettenähtud menetlust.

§ 15. Haldusülesannet täitva isiku tegevuspiirangud

(1) Halduslepingus määratud järelevalveasutuse või -organi nõusolek on vajalik:

- 1) eraõigusliku juriidilise isiku teise juriidilise isikuga ühinemiseks, jagunemiseks või ümberkujundamiseks, kui sellega ei kaasne halduslepingu pooleks oleva eraõigusliku juriidilise isiku lõppemine, mis on halduslepingu lõpetamise aluseks;
- 2) isiku vara võõrandamiseks, investeerimiseks või laenu võtmiseks halduslepingus ettenähtud ulatuses;
- 3) tehingu tegemiseks, millega kaasneb isiku ettevõtte või selle osa omandi või valduse üleminek;
- 4) äriühingu aktsia- või osakapitali vähendamiseks vähemalt halduslepingus sätestatud alammäära ulatuses, mis ei tohi olla suurem kui 1/10 aktsia- või osakapitali suurusest;
- 5) halduslepingus nimetatud muuks toiminguks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toiminguks annab loa järelevalveasutus või -organ taotluse esitamisel alates 10 päeva jooksul, kui halduslepingus ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

(3) Halduslepingus määratud järelevalveasutust või organit teavitatakse:

- 1) äriühingu aktsiate või osa omandiõiguse üleminekust, kui selle tulemusel omandab aktsionär või osanik hääli vähemalt selles ulatuses, mis on äriühingu üldkoosolekul nõutav põhikirja muutmise, aktsia- või osakapitali suurendamise või vähendamise või äriühingu lõpetamise, ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise otsuse vastuvõtmise tõkestamiseks;
- 2) täisühingu või usaldusühingu juhtimise õiguse andmisest täisühingu või usaldusühingu osanikule või muu eraõigusliku juriidilise isiku nõukogusse või juhatusse uue liikme valimisest või määramisest;
- 3) isiku põhikirjas või äriregistris nimetatud tegevusala või eesmärgi kohta tehtud muudatusest;
- 4) halduslepingus nimetatud muust toimingust või asjaolust.

§ 16. Haldusülesandeid täitva isikuga sõlmitud halduslepingu lõpetamine

Haldusülesande täitmiseks sõlmitud haldusleping lõpetatakse, kui isik ei vasta vähemalt ühele käesoleva seaduse § 12 lõike 2 punktides 1–3 loetletud tingimustest ega ole võimeline ettenähtud tähtaja jooksul puudust kõrvaldama.

3. peatükk AMETIABI

§ 17. Ametiabi

(1) Haldusorgan annab käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras akti või sooritab toimingut oma pädevuse piires teise haldusorgani taotlusel selle haldusorgani ülesande täitmise toetamiseks (ametiabi).

(2) Ametiabi sätteid ei kohaldata:

- 1) alluvussuhtele,
- 2) kui abi andmise kohustus on haldusorganile ette nähtud seadusega.

§ 18. Ametiabi taotlemise ja andmise alused

(1) Haldusorgan võib taotleda teiselt haldusorganilt ametiabi, kui:

- 1) haldusülesande täitmiseks vajaliku akti andmine või toimingut sooritamine ei ole tema pädevuses;
- 2) haldusülesande täitmiseks on vaja andmeid, mis haldusorganil puuduvad või mida haldusorgan ei ole võimeline välja selgitama;
- 3) haldusülesande täitmiseks on vaja teise haldusorgani valduses olevaid dokumente või muid tõendeid;
- 4) haldusorgan ei saa akti anda või toimingut sooritada muul põhjusel;
- 5) ametiabi kasutamine oleks majanduslikult oluliselt soodsam kui mittekasutamine.

(2) Haldusorgan keeldub ametiabi andmisest, kui:

- 1) tal puudub ametiabi andmiseks vajaliku akti vastuvõtmise või toimingut sooritamise õigus;
- 2) ametiabi taotlemise eesmärk on õigusvastane;

3) ametiabi andmise tõttu võib teave sattuda isikute kätte, kellele on seadusest tulenevalt keelatud vastavat teavet edastada.

(3) Haldusorgan võib ametiabi andmisest keelduda, kui:

- 1) teise haldusorgani tegevusega kaasneksid oluliselt väiksemad kulutused;
- 2) ametiabi andmine võib ülemäära takistada haldusorgani enda eesmärkide saavutamist.

(4) Ametiabi andmisest keeldumise korral võib abi taotlev haldusorgan pöörduda ametiabi andmisest keeldunud haldusorgani üle teenistuslikku järelevalvet teostava haldusorgani poole. Ametiabi andmise otsustab järelevalvet teostav haldusorgan.

§ 19. Ametiabi taotlemise vorm

(1) Ametiabi taotluses esitatakse järgmine teave:

- 1) ametiabi taotlemise eesmärk ja selle õiguspärasus;
- 2) abi laad.

(2) Ametiabi taotlus on kirjalik.

(3) Ametiabi taotluse vormi kehtestab Vabariigi Valitsus.

(4) Kui ametiabi on vaja anda viivitamatult, võib abi taotlev haldusorgan edastada vormivaba taotluse, milles peavad sisalduma käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmed. Esimesel võimalusel vormistab ametiabi taotlev haldusorgan taotluse kõigi käesoleva seaduse nõuete kohaselt.

§ 20. Ametiabi kulude hüvitamine

Kui ametiabi andja ja saaja on erinevad isikud (riik, kohalik omavalitsus või muu avalik-õiguslik juriidiline isik), hüvitab ametiabi saaja ametiabi andjale tema ametiabi andmisel tehtud mõistlikud kulutused.

4. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 21. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 22. Seaduse kohaldamine enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud halduslepingute suhtes

Enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud ja seaduse jõustumise ajal kehtivad halduslepingud, mille ese on riigi haldusülesannete täitmiseks volitamise, jäävad kehtima, kui füüsiline isik või eraõiguslik juriidiline isik, kellele on halduslepinguga volitatud täitmiseks riigi haldusülesanne, vastab käesolevas seaduses sätestatud nõuetele. Mittevastavusel lõpetab haldusülesande volitaja halduslepingu ühepoolselt käesoleva seaduse jõustumisest alates kuue kuu jooksul.

07.02.2014 15:19

Veaparandus - Parandatud täheviiga sõnas "täitmiseks" Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

§ 23. Seaduse rakendamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse seaduses «2003. aasta riigieelarve» (RT I 2003, 3, 18) nimeliselt sätestatud eraldist saavate juriidiliste isikutega sõlmitavatele riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingutele alates 2004. aasta 1. jaanuarist.

(2) Erandina käesoleva seaduse §-st 22 lõpetab haldusülesande volitaja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingud ühepoolselt hiljemalt 2004. aasta 1. juulil.

§ 24. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 2003. aasta 1. juulil.